

hans Lig skal brændes. — Dernæst ser jeg heller ikke, at der kan opstaa videre Banstærelighed med Hensyn til Befoltningspørgsmaalet; thi det vil gaa med det, som det tit gaar med Begravelser, at der i Reglen straks maa tages Bestemmelse derom, saaledes at en eller anden udreder Omkostningerne derved mod senere at fremsætte Krav i Voet for at faa sine Udgifter refunderede. Ogsaa nu kan det hændes, at der anvendes mere paa en Begravelse, end det efter Voets Tilstand er rimeligt og muligt, endogsaa uagtet Voet er fallit. Men det er ikke et særlig banstæreligt Spørgsmaal ved dette Lovforslag. Ligesom man hidtil er kommet ud af det, saaledes vil man ogsaa komme ud af det for Fremtiden. Befoltningerne ved Ligbrænding ere ikke saa betydelige, at de skulde væsentlig overstige, hvad en almindelig Begravelse, naar den bliver holdt paa en nogenlunde anstændig Maade, vil koste.

Beh § 3 skal jeg med Hensyn til disse medico-legale Forsigtighedsregler tillade mig at fremhæve, at de Betæneligheder, som det ærede Medlem for 11te Kreds (Stthyr) fremkom med, kunde være rigtige, hvis Forholdet var det, at de efterlevende havde Lov til at tage Bestemmelse om Begravelsen, thi saa kunde man meget naturligt tænke, at naar de efterlevende have taget Livet af Manden, vil det være meget betvemt for dem at udslette Sporene deraf ved at faa ham brændt. Men saaledes er det jo ikke efter Lovforslaget. Ligbrænding finder efter dette kun Sted, naar den afdøde selv har bestemt det, og det vilde dog være ret besynderligt, om en Mand for at give sine Omgivelser lettere Lejlighed til at slaa ham ihjel skulde bestemme, at hans Lig skal brændes. Den Fare er ikke til Stede. Hensynet til Færerne er i øvrigt en Grund, hvorfor ogsaa jeg vilde have særdeles stor Betænelighed ved, at de efterlevende alene og uden Hensyn til den afdødes Ønske skulde kunne tage en saadan Bestemmelse.

§ 4 er væsentlig affattet, som den foreligger, fordi man netop har villet undgaa paa nogen som helst Maade at lægge en Forpligtelse paa Folketirken, som den ikke kunde ønske at have. Derfor har Paragraffen maattet affattes saaledes, at den ikke forudsatte som noget nødvendigt, at Aften skulde nedgraves paa Kirkegaarden. Man har tænkt sig, at Folketirken kunde sige: Vi ville ikke have den Aste paa Kirkegaarden, og det har bevirket, at der har maattet opstilles et andet Alternativ i Paragraffen, saa at Aften, naar det ikke tilstedes, at den begraves paa Kirkegaarden, kan henses i

et dertil indrettet, af Justitsministeren godkendt Rum. Ogsaa her gælder, hvad jeg nylig anførte med Hensyn til § 1, at Godkendelsen af disse Rum ikke kan være bindende, men maa kunde tages tilbage, hvis Rummen ikke holdes ordenlig. Og ved den ringe Udstrækning, som jeg for Resten antager at denne hele Sag vil faa, tror jeg ikke at det vil frembyde nogen Banstærelighed at paase, at der til Kolumbarierne benyttes Steder, som i enhver Henseende ere anstændige. Jeg tror, at man uden Banstærelighed kan bringe det dertil, at Aften i disse Kolumbarier behandles nok saa godt, som Venene af vore afdødes Lig behandles paa de fleste af vore Kirkegaarde. Hvad det angaar, at Aften kan bruges til Gødning osv., er der ingen Fare derfor, saaledes som Lovforslaget er affattet. Thi det er netop Hensigten med § 4, og det ligger ogsaa udtryktelig i dens Ord, at man vil sikre sig imod, at Aften behandles paa utilbørlig Maade. Derfor siger den, at den enten skal begraves paa Kirkegaarden og altsaa behandles paa samme Maade, hvorpaa Lig ellers behandles, eller henses i Kolumbarier. Andre Maader at gaa frem paa med Aften ere altsaa ikke tilladte. — Jeg finder, at naar man tænker sig Konflikt mellem den afdødes og de efterlevendes Følelser med Hensyn til Maaden, hvorpaa den afdøde skal begraves, maa hans eget Ønske være Govedsagen, og om de efterlevende synes om den Maade, hvorpaa han har ønsket sig begravet, forekommer mig at være et underordnet Spørgsmaal, der maa staa tilbage for hans eget Ønske. Ogsaa nu kan jo en afdød bestemme forskellige Ting med Hensyn til sin Begravelse, og i det hele med Hensyn til Behandlingen af hans Lig, som maatte ikke behage de efterlevende, men som de dog maa finde sig i. Nu om Stunder er det f. Eks. antaget, at et Menneske har Lov til at stænke sit Lig til Anatomifammeret, til Dissektionsforsøg o. desl. Det kan godt være, at det ikke behager de efterlevende, men ikke desto mindre maa den afdødes Bestemmelse staa ved Magt. Det forekommer mig altsaa, at det hører til den Slags Ubøgheligheder, som altid kunne indtræde i Livet, at der ved Ordningen af en afdøds Begravelse kan være paalagt de efterlevende forskellige Ting, som forarge dem, og som de ikke synes om, men som de dog maa finde sig i. — At der af Bestemmelserne om Krematorier og Kolumbarier skal kunne udledes nogen eventuel Forpligtelse for det offentlige, kan jeg ikke tænke mig. Det maa helt og holdent være deres Sag, som ønske, at deres Lig skulle brændes, at forene sig om at skaffe saadanne